

Будяк

Віктор Забіла

Поралися люди в полі —
Хліб святий збирали
І діток своїх маленьких
Всіх позабирали.
Інші колоски збирали,
К матеркам носили.
"Любий Сидір! Любий Семен!" —
За те їх хвалили.
"І я, мамо, осьде скільки,
Дивись, назбирала!"
"І ти, любая, Хотинко, —
Мати їй сказала. —
З'їжте сальця трошки з хлібцем,
Да не розкидайте;
Як поїсте — ізнов, дітки,
Колоски збирайте".
Другі ж діти, знай, бігали,
Цілий день крутились;
Уже й матері на них кричали,
І батьки сварились.
І не слухали, що кажуть,
Щоб не пустували,
Регочуться да бігають,
Через сніп скакали,
Загляділи: квітка якась
В житі червоніє,
І побігли усі разом,
Хто перший успіє
Собі вирвать тую квітку,
А того й не знали,
Що то будяк преколючий.
Аж опереджали
Один одного, як можна,
Деякі побились;
Трошки згодому уже вони
Добре розгляділись.
Підбіг один зовсім близько,

Зачепивсь ногою,
Прямо так і покотився
В будяк з головою.
Поколов собі всю пику,
Позбивав коліна,
І ще й мати, як підбігла:
"А! вража дитина!" —
На його вона сказала,
За чуб стрепенула,
Не раз в пику поколену
Кулаком сунула.
І тим дітям добре чуби
Всім понаминали,
Котрі бігли з ним умісті
Да жито топтали.
"Бачте, якби не крутились, —
Батьки їм сказали, —
Отак, як отії діти,
Колоски збирали,
І ви б тепер хліб із салом
Вмісті з ними їли,
Ніхто вас би і не лаяв,
Й чуби б не боліли;
А тепер дак чорта з'їжте,
Скигліть скільки хоче,
Да не лізьте й нам у вічі
І нас не морочте.
Геть із поля, по домівкам!
Диявольські діти;
Через вас і ми не успієм
Діла ізробити".
Треба дітей учить змалку,
Щоб вони трудились,
Щоб були вони слухняні
Да щоб не крутились,
Коли що самі не знають,
Щоб батьків питались,
За червоним щоб не дуже
Вони все ганялись.
Не все гарне, що червоне;
Треба роздивиться,

Що воно таке в світі
Й до чого годиться.
Інша прегарна квітка,
Може, ще й пахуча,
Да не треба зразу хапачь,
Бо, може, й колюча.
Так і людей треба в світі
Дуже розбирати,
Не все треба од їх слухать,
Не все й їм казати.
Інший буде дуже гарно
Тобі балагурить,
За тебе неначе й тягне,
Тебе ж і обдурить;
Грошей тобі у позику
Він буде давати,
По шагу з рубля у тиждень
Процент буде брати.
Такії очей у вовка
Позичать не стануть:
Вони сорому ізроду
Не мали й не мають.
Дак їх треба стерігаться
Більше всього в світі,
Бо страшніше сто раз вони,
Ніж будяк у житі.
Бо будяк тільки уколе,
Хто на його ступить;
А такого як зачепиш —
Так зовсім облупить.